

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház
Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 38.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. -85 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

Szomorú sorozások.

Az ideai sorozás megdöbbentő eredménye, hogy eddig még nem tapasztalt mértékben kellett kiselejtezni a sorozóbizottságoknak az eléjük került emberanyagot. Ne áltassuk magunkat, satnyul a magyarfajta s ha fel nem sikerül tartani ezt a dekadenciát, odakerülünk a pusztuló vesző gall fajta mellé. Szlávok, germánok, latinok most mind sáska módjára szaporodnak, a közöttünk élő nemzetek erősödnek és gazdagodnak, mi elmaradunk mögöttük. A statisztika minden kétséget kizárólag bizonyítja, hogy ennek az évtizednek népszaporodása messze elmarad a múlt decennium eredménye mögött.

Mi pusztítja a magyar népet? A kivándorlás, a nyomoruság, az alkoholizmus, a tuberkulózis és a nemi betegségek. A kivándorlás ugyan ma már csökkenőben van, de ez csak ideiglenes tünet, mert mielőtt az amerikai pénzváltás elmúlik, tengerre szállnak megint a sorsüldözött szegény magyarok tizerei. De ha a kivándorlás csak egyedül grasszálna, a baj még nem lenne olyan nagy, mert a kivándorlás nem akadályozhatja egészséges gyermekek születését, ép emberek felserdülését.

A világhírű Forel tanár felol-

vasó székéről a bajokról beszélt nálunk s tüzes szózatokat intézett a magyar társadalomhoz, hogy tegyen valamit a társadalom s az emberek betegségei ellen. Tudjuk, hogy pusztában elhaló hang a Forel tanár vészkiáltása, mert a mi államunk szegény, társadalmunk szervezetlen, a mi világnézetünk még elmaradott. Mégis mulasztás lenne elsiklani a téma felett, melynek oly végzetes a magja s oly közelről érdekel mindenkit.

A magyar állam főjövendelmi forrása az italfogyasztási adó. Az állam egész erejét az alkoholos italok minél intenzivebb terjesztésére fordítja s ipar-engedélyt nem kap az ember olyan könnyen, mint italmérési engedélyt.

A legnagyobb haszon a legközségesebb pálinkából van, amely természetesen a legnagyobb kvantumban is fogy, lévén az a legolcsóbb s a legizgatóbb. Állami háztartásunk akként van berendezve, hogy csödbe menne Magyarország, ha az italmérést megnehezítenék s — ahogy antialkoholisták kívánják — a pálinkát a patikaszer nivójára emelnék. Nálunk, sajnos, még ma is nemzeti virtus számba megy az ivás s így nemcsak a legalsó néposztályban pusztít az alkohol, hanem a középosztályban, de a legfelsőbb rétegekben is.

Itt azonban a pusztító hatás nem olyan szembeszökő, mert a módos ember jól táplálkozik s ezzel annyira-amennyire ellensúlyozza az alkohol romboló hatását. De gyilkol a három krajcáros pálinka ott, ahol kukoricakenyérrel isszák.

Az ujoncok elkorcsosodásának másik oka a nyomoruság s piszok, amelyben a szegény ember gyermekei felnőnek. De ez ellen már többet és sikerebbet tehetne az állam és a társadalom, ha felfogná a veszedelem nagyságát és komolyan venné hivatását.

Politika.

A közvélemény megnyilatkozása. Kecskemét város törvényhatósága és polgársága szombaton hatalmas deputációval jelent meg a fővárosban, hogy dokumentálja bizalmát és ragaszkodását a függetlenségi párt, annak vezére, Kossuth Ferenc és a kormány iránt. A sok áskálódás és gáncsvetés között, amelyben a függetlenségi politikának része van, örvendetes és biztató jelenség a nagy magyar város polgárságának ez az erőteljes megnyilatkozása a kitaró, szilárd józan függetlenségi politika mellett. Bizonyítéka ez annak, hogy a színmagyar-ság nemcsak rendületlenül kitart a függetlenségi eszme mellett, hanem, hogy megérti és támogatja is azt a politikát, amely az eszmét élő valósággá akarja tenni. Súlyos elítélése ez annak a handabandázó csoportnak, mely a magyarság poli-

tikai éretlenségére spekulált. A függetlenséget éppen a magyarság politikai érettsége fogja megteremteni, mely kiméretlenül félrelöki utjából azokat az okvetellenkedőket, akik a nagy munkát gátolják.

A tótkomlói népgyűlés.

Megalakították a vidéki parasztpártot.

Vasárnap délben külön motorral indult el a csabai A. E. G. V. állomásról a Parasztpártnak mintegy 200 tagja, élén Achim L. Andrásossal és a párt vezérkarával. Tótkomlós felé igyekeztek, ahova az ottani nép vezetői avégből hívták meg őket, hogy a parasztpárt programját egy népgyűlés keretében megismertessék, hogy azután Tótkomlós népe, amennyiben a programot magáévá teszi, a párthoz csatlakozzék.

Tótkomlóson a lakosság zöme eddig az orosházi függetlenségi párt-hoz és annak inkább a Bikády Antal vezérése alatt álló részéhez tartozott. A nép vezetője Lehoczky Mihály, a jelenlegi bíró volt a helybeli párt vezére s az ő befolyására vezethető vissza az, hogy a nép az utolsó időben nyugtalankodni kezdett és a mindinkább a szocializmus eszméjéhez közeledett. Lehoczky vezette a tótkomlói népet oda, hogy most a csabai parasztpártot hívják meg és azután, mint alább olvasható lesz, ahhoz csatlakozzanak.

A népgyűlés lefolyása különben a következő volt:

A sikkasztó.

Sárkány Ervin még habozott, hogy öngyilkos legyen-e vagy megszkadjék. Azt tudta, hogy a sikkasztás másfél óra mulva ki fog derülni a hónapvégi pénztárvizsgálat alkalmával. Sok ideje tehát nem volt a gondolkodásra. Végre az életöszön diadalmaskodott benne. Fogta a télikabátját és odaszólt a kollégájának:

— Atmegyek egy kissé a kávéházba. Nagyon megéheztem.
— Hát csak siess vissza, mert tudod, hogy ma 31-ike van.

Sárkány úgy tett, mintha nem éretné.

— Hát aztán?

— Nos, a pénztárvizsgálat...

— Tyűh, teringettét, erről majd megfeledektem... No nem baj, tíz perc mulva itt lesznek.

Azzal cigarettára gyújtott s hogy a gyanunak még árnyékát is elte-

relje, füttyörészve fordult ki az ajtón. Lassan haladt le a lépcsőn s a kapu előtt álló portásnak csak ennyit mondott:

— Ide átmegyek a Lidó-kávéházba. Ha valaki keres, küldje oda.
— Különben egy negyed óra mulva visszajövök.

És távozott lassu, ringó léptekkel, mint akinek csöppet sem sietős a dolga. Még egyszer visszanezített, nem figyel-e senki, majd gyorsan befordult az első mellékutca. Ott már meggyorsította lépteit.

Délután öt óra lehetett. Száraz hideg volt. Az utszéli lombtalan fákön egy pár veréb csipogott. A levegőben ködfoszlányok kóvályogtak.

— Sárkány Ervin rendezni próbálta gondolatait, de sehogy se ment.
— Gyorsan, gyorsan, hebegte.

Szinte futott már. Éppen egy bérkocsi állomás mellett haladt el. Nézte, hogy melyikbe ugorják be.

Egyik se volt inyére. Tovább sietett.

— Majd a másiknál! — lihegte. Alig tett néhány lépést, valaki köszönt neki, Sárkány megremegett. Látták őt! Tehát másfél kell mennie. Épp az ellenkező irányban, hogy a nyomát veszítsék. A Dunapart felé vette hát az útját. A vigadó előtt éppen akkor kötött ki a propeller. Sárkány lerohant a lépcsőkön és a kasszához sietett.

— Hová tetszik? — kérdezte a pénztárosnő.

— Hová? Hát Budára... A császárfürdőhöz.

— Ez csak a Bombatérig megy!

— Hát akkor oda!

Rohant a hajóra.

— Mehetünk már! — szólt oda a hajóslegénynek.

— Még nem lehet, jöhet még utas!

Sárkány fölment a fedélzetre, ahol

egy utas se volt. A propeller még egy fél percig vesztegelt. Neki úgy tetszett, mintha egy fél óráig állott volna ott.

— Átkozott alkotmány! — sziszegte.

Végre a gőzös kényelmes lassúsággal megindult. A hajókerék egyhangu kattogása rettentően gyötörte a szőkevény megbomlott idegeit. Tulnan valamelyik toronyóra ütni kezdett. Sárkány izgatottan figyelte.

— Egynegyed hat, — suttogta.

Még nem tűnhetett fel az elmaradásom. Körülbelül fél hét lesz, mire a hiányt észreveszik. Amikor a rendőrség értesül róla, hét óra lesz. Több mint másfél óram van még. Vonatra nem ülhetek, mert végigtávirozzák az összes állomásokat. Hova menjek? Hova menjek?

Végre kikötött a hajó. Sárkány akkor már lent állott a karfánál és elsőnek tülekedett ki a hidon. Föl-

Uránia-színházban

ma és minden este
gyönyörű műsorral,
olcsó helyárrakkal

előadás tartatik.

Jegyek előre válthatók Tevan
Adolf könyvkereskedésében és
este 7 órakor a pénztárnál.

Egyleti helyiségnek alkalmas 2 szoba azonnal kiadó. Értekezhetni a Kossuth-kávéházban.

Háromnegyed három órakor érkezett az A. E. G. V. különvonata Tótkomlós piacterére, ahol mintegy 1500—2000 főből álló néptömeg éljenzéssel fogadta az érkező békéscsabiakat.

Az egybegyűlt tömegben Tótkomlós népén kívül képviselve volt néhány szomszédos községnek lakossága is.

A gyűlést *Lehoczky Mihály* nyitotta meg. A testvériség nevében üdvözlö, ugymond, az egybegyűlteket, amely testvériség ki kell, hogy vivja, hogy a mi siralmas hazánkban mindnyájan egyenlők legyünk és összetörjük azokat a bilincseket, amelyek között a nép eddig szenvedett. Kívánja, hogy ez a mai szervezkedés, pártalakulás a nép boldogulását segítse elő. A gyűlés elnökének ajánlja *Skamla Mihályt* és jegyzőjének *Tomka Pált*, akiket a gyűlés el is fogadott.

Skamla Mihály megnyitja a népgyűlést s átadja a szót *Achim L. Andrásnak*, aki ezután hosszú, mintegy másfélórás beszédben ismerteti a politikai helyzetet és vázolja a parasztpárt programját.

Mindenekelőtt is köszönetet mond Tótkomlós népének azért, hogy öntudatra ébredt s belátta, hogy itt van a szervezkedés pillanata. Örömmel és készséggel jöttünk ide, hogy hirdessük nem a lázítás, hanem a szeretet igéit, de egyszersmind azt is, hogy ez a haza csak a népé lehet.

Bizonyos szerénytelenség kell ahhoz, hogy valaki a nyilvánosság előtt önmagáról beszéljen, de mégis most, amikor először van alkalma Tótkomlós népe előtt megjeleni, szükségesnek tartja azzal közelebbről megismertetni magát.

„En vagyok — ugymond — az a lázító és izgató *Achim L. András*,

rohant a rakpartra. Ott megállt egy pillanatra és körülnézett. Szerette volna a szakállát leborotváztatni, meg a ruháit kicserélni. Rongyokat akart, mindenáron rongyokat, hogy föl ne ismerjék. De hogyan? Egy ócska ruhakereskedést látott valahol az uton. De me miképp állítson be oka? Azt csak nem mondhatja, hogy a finom ruháit cseréljék fel rongyokra. Ez gyanút keltene. Végre támadt egy ötlete. Fölkereste a rakpart egy elhagyatott részét, ott hirtelen levette a télikabátját s bedobta a vízbe. Aztán fogvacogva rohant az ócskaruhás boltba. Előbb azonban összemázolta homokkal a kabátját, behorpasztotta kalapját. Ebben a kosztümben már kezdett hasonlítani egy csavargóhoz.

Beállított a kereskedőhöz s ruhát kért. A legkopottabb kabát tetszett meg neki. Négy forintért megvette, azután rohant tovább.

A déli vaspálya indóháza előtt elfogta a bágyadság. A füle zugott, a feje égett, a lábai roskadoztak.

— Oh Istenem, nyögte kétségbeesetten.

A pályaház előtt leült egy köré. De nem volt maradása. Valami ká-

aki *Barabás Bélával*, *Kossuth Ferenc* és *Apponyi Alberttel* együtt izgattam annak idején végig az országot a magyar szabadság, a magyar zászló, a magyar vezényszó, az általános választói jog, a fokozatos adórendszer, önálló vámterület, önálló bank és sok más üdvös és hasznos dolgában a magyar elnyomott kisemberek millióinak. Azóta azonban változott az idő s ma már kevesen hirdetik ezeket az eszméket. Társaim, akikkel együtt izgattam ezeknek az érdekében, ma a husos fazekak mellett és a piros bársonyszékekben elfelejtették azt, hogy mindent ezeknek köszönhetnek és igyekeznek elfojtani hivatalos hatalommal és megfizetett sajtójukkal ez elveket s most már szerintük mindenki hazaáruló, aki mellettük megmaradt. Hát ilyen hazaáruló vagyok én is és az is maradok koporsóm bezártáig.“

Ezután bővebben fejtegeti, hogy *Kossuth*, *Apponyi*, *Barabás* menyire megváltoztak és igen éles, gyakran durva kritikával illeti szereplésüket. Szerinte *Barabás*, „aki minden régebbi beszéde alkalmával egy marék vérszagu vesepecsenyét kapart ki és dobált széjjel a szegény és már el is felejtett 13 aradi vértanu sírjából, ma már csendesesen kérődző, fogatlan, jámbor állatocskává lett, *Apponyi*, a kalksburgi jezsuita felmagasztalta *Barkóczyt*, aki felrugta az állam törvényeit és *Kossuth Ferenc* Magyarországon a legnagyobb hazaáruló.

Ilyen és ehhez hasonló kirohanásait a szónok végre maga is meg-sokallva, abbahagyta a koalíció vezéreinek gyalázását és áttért a parasztpárt ismertetésére.

Két évvel ezelőtt — ugymond — ők belátták, hogy a közjogi jelszavak nem érnek semmit s ezért gazdasági alapon szervezték a parasztpártot, a mely nem akar mást, mint jólétet, jogot és kenyeret teremteni az elnyomott népnek. Nem ismerik a pártadót, mert azt tartják, hogy a szegény magyar néptől elvenni sem-

vémérést pillantot meg a tulsó oldalon. Tegnap még be nem tette volna a lábát az ilyen lebuja. Most sóvárgás fogta el, hogy bemenjen. A kávé jóízűen elköltötte, cigarettára gyújtott, s amikor kissé megmelegítette dermedt tagjait, ismét távozott. Fél hét volt.

Alighogy kilépett a kávémérésből, a pályaház felől egy ember közelített feléje. Sárkány gyorsan megfordult és sietni kezdett. Amaz a nyomában.

— Engem üldöz, — suttogta rémülten a sikkasztó. De nem mert hátranézni. Aztán úgy rémlett neki, mintha még valaki csatlakozott volna üldözőjéhez. A léptek félelmetesen kongtak a háta mögött. Még egy perc és elérik. Sárkányt alig bírták már a lábai. Végző elhatározásában megállott.

— Sárkány Ervin az ur?
— Én? ... dehogyan... tévedés...
— Ön az, vallja be, — szólt szelidebben a másik.
Sárkány még egy lépést tett előre, aztán a térdei megcsuklottak. Eszméletlenül terült el a kövezeten...

Fehér Jenő.

mit nem szabad, hanem csak adni neki. Nem ismerik a terrort, senkit sem erőszakolnak a belépésre, mert csak az a jó katona, aki önként, az ő meggyőződéséből megy a harcba. Fejtegeti a kisemberek s különösen a parasztek igazságtalan helyzetét és elsősorban az aránytalan földelosztást, továbbá az adókiivetés méltánytalan voltát. Hosszasan és sok példával magyarázza, hogy a birtok a főurak és főpapok kezében van s hogy ezeknek birtokára sokkal csekélyebb adót vetettek ki, mint a kisbirtokosokéra.

Mielőtt Tótkomlós népe kimondaná, hogy csatlakozik a parasztpárthoz, felolvassa a párt programját; ha ezt helyesnek ismerik fel, mondják ki a csatlakozást.

A pártprogram 21 pontját bő fejtegetések kíséretében olvassa fel *Achim*. Az ismeretes programponatok mindegyikét számos példával igyekszik megvilágítani, miközben többször ismét heves támadást intéz, még pedig néha oly hangon, mely a nyomdafestéket nem is tűri, a nagybirtokosok, a főpapok, a közigazgatási hatóságok ellen. Végül felteszi a kérdést a népnek, hogy elfogadja-e ezt a programot s csatlakozik-e a parasztpárthoz?

A felelet természetesen igenlő volt s erre a népgyűlés kimondotta, hogy Tótkomlós népe a parasztpártba lépett.

Achim nagy népszónoki tehetsége igen erős hatást gyakorolt a tömegre, amely sűrű éljenzéssel és helyesléssel szakította félbe beszédét.

Mayer Jenő rövid beszéde után, amelyben a jelenlegi politikai helyzetet bírálta, *László Arnold*, a parasztpárt titkára beszélt. Miután előbb ő is általánosságban mondott néhány buzdító szót, a jövő hónapban Csabán tartandó parasztpárti kongresszusról szólott.

E szerint a Dunántúli Radikális Földműves Párt, a Felsővidéki Parasztek Szövetsége, a Délvidéki Bauernbund jelentette be, hogy résztvesz a kongresszuson, melyen az ország összes parasztsága képviselve lesz. Eddig 285 küldött jelentkezett, ez a szám pünkösdig kétszeresére emelkedhetik és így valószínűleg monstre-kongresszus lesz. A pártprogramot kinyomatták 50,000 példányban magyar, német, román és tót nyelven. A kongresszust pünkösdi első és második napján tartják meg Békéscsabán. Felolvassa végül a következő határozati javaslatot:

„A magyar felelős kormány és a koalíció a lefolyt két év alatt sikeresen bebizonyította, hogy a tizezerholdasok kedvéért alakult és azoknak szolgálatában semmiféle eszköztől sem riad vissza. Az iskolatörvény, kvóta felemelése, a házszabályrevízió, valamint a kilátásba helyezett létszámemelés mind olyan esemény, melyből a nép meggyőződhetett, hogy ez a kormány és pártjai a népi eltségei és hogy egysesgedül hatalmuk megtartására törekcsenek.

A párt tiltakozó szavát emeli fel és az 1908. évi április 12-én Tót-

komlóson tartott népgyűlésen gyűlölettel fordult el ettől a reakciós kormánytól és a reakciós uralom megbuktatására minden eszközt, minden törekvést jónak, helyesnek ismer.

Tiltakozik a választói jog tervbe vett meghamisítása ellen. Követeli az általános, titkos, egyenlő választói jog rögtöni törvénybe iktatását. Mert az a meggyőződése a Magyarországi Parasztpártnak, hogy az ország népének nyomoruságán csak az az országgyűlés segíthet, melyben helyet foglalnak a nép képviselői.

A nép, mely éhez, pusztul, az életfenntartás ösztönével egy végső erőfeszítésre készül. Összefog a munkásság százazeivel a parasztság és kikényszeríti a választói jogot, hogy így eszközt szerezzen további küzdelméhez, melyet a tisztas megélhetésért folytat.“

A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták és egyuttal határozattá emelték, hogy ugyanilyen értelemben dr. *Pető Sándor* országgyűlési képviselő útján sürgető feliratot intézzen az országgyűléshez.

Ezután még a nép kívánságára dr. *Simonka György* tartott rövid beszédet, amelyben kijelentette, hogy bár nem tartozik a parasztpárthoz, de mindenütt ott van, ahol a népért és az igazságért küzdenek s rokonszenvvel óhajja, hogy a parasztpárt törekvései sikert arassanak.

Lehoczky Mihály foglalta össze még a népgyűlés eredményét s azután megalakították a tótkomlói parasztpárt tisztikarát a következőképen:

Diszelnök *Lehoczky Mihály*, pártelnök *Antal Mihály*, alelnökök: *Matajcs Máttyás*, *Franciszky Mihály*, *Adamkovics János*, *Vajda Pál*, *Szentcsy István*, *Kmetkyó Máttyás*, titkár *Gyuriska Mihály* és *Matajcsz Márton*.

Végül választottak egy 110 tagu végrehajtó bizottságot.

A népgyűlés fél 6 óra tájban ért véget s a csabaiak 8 órakor ismét külön vonattal utaztak haza.

Ezekben adtunk hirt a tótkomlói népgyűlésről. Megjegyezzük, hogy a megindított agitációt mindig figyelemmel s tárgyilagos kritikával fogjuk kísérni, mert meggyőződésünk, hogy valóra nem válható jelszavakkal könnyű hiveket toborozni, de ez nem szolgál mindig a köz javára, kivált ebben a vajudó korban, amikor folytonos intenzív munkára van a pártoktól annyira megszagatott magyar nemzetnek szüksége — a folytonos izgalom helyett.

Békésmegye a múlt hóban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Vármegyénk közigazgatási bizottságának tegnapi ülését *Dőry Pál* főispán távollétében *Ambrus Sándor* alispán nyitotta meg, aki miután üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat, mindenekelőtt megemlékezett a közigazgatási bizottságban történt

Ezideig irántam tanusított pártfogásukat megköszönve, és azt továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

GRUBER SAMU

óras és ékszerész

Békéscsabán, a posta mellett.

5 korona! Nagy feltűnést kelto olcsó árak! 5 korona! Van szerencsém igen tisztelt vevőim b. tudomására adni, hogy sikerült jutányos áron megbeszerezni, melyeknek darabját 1 évi jótállás mellett 5 koronáért árusítom. Egyben bátor vagyok ajánlani, hol raktáron tartok mindennemű zseb, fali, inga, ébresztő és fali-órákat, melyeket pontosan szabályozva, 2 évi jótállással olcsón árusítok. — Órák és ékszer javítását elfogadom

változásról. Tegnap vett ugyanis először részt az ülésen Pfeiffer István, az újonnan kinevezett közgazdasági előadó, akit ez alkalomból az alispán örömmel és szívélyesen üdvözölt, megemlékezvén egyben Pfeiffer elődjének, az eltávozott Székér Gyulának érdemeiről és ügybuzgó működéséről is. Székér különben a bizottsághoz intézett levelében bucsuzott el, amelyet az ülés külön tárgyalta, s amelynek kapcsán elhatározta, hogy elismerését fejezi ki a volt közgazdasági előadó érdemei fölött s egyben sajnálatának ad kifejezést távozása miatt.

Az elnöklő alispán ezután felkérte dr. Daimel Sándor főjegyzőt az alispáni ügydarabok referálására.

A főjegyző jelentette, hogy ülésen kívül történt intézkedés az ügy sürgösségére való tekintettel Farkas Pál mezőberényi lelkész ügyében, aki ellen fegyelmi vizsgálat van folyamatban bizonyos szabálytalanságok miatt, amelyeket a hagyatéki leltárak kiállítása körül követett volna el. Ezen fegyelmi ügyben történt intézkedést a bizottság most tudomásul vette.

Bemutatta a főjegyző a honvédelmi miniszter leiratát a kivételes nőstülési engedélyek kinyerésére vonatkozó eljárás egyszerűsítésére nézve. Ugyanis úgy áll a dolog, hogy a miniszter nemrég rendeletileg szabályozta e kérdést s erről a bizottságot a főispán utján értesítette. A bizottság azonban némi hiányokat észlelt a rendeletben s ezért legutóbbi gyűléséből kifolyólag felirt a miniszterhez, azoknak pótlása végett. Erre a miniszter visszaírt, hogy a bizottság által kívánt intézkedések az ő rendeletében benne vannak, de mivel a rendelet nem közöltetett teljes szövegében, hanem csak kivonatban, azért nem juthattak a bizottság tudomására. Egyben az alispán kérésére megküldte a rendelet teljes szövegét, amelyből kitűnik, hogy az ügy valóban így áll. Ily körülmények között a bizottság tudomásul vette a miniszter válaszát.

A közérdekű eseményekről szóló alispáni havi jelentést terjesztette most elő a főjegyző. Ennek lényegesebb s általános érdekű részeit itt közöljük le:

Rendőri események.

Személybiztonság ellen 25 esetben intéztetett támadás. A vagyonbiztonságot 40 esetben támadták meg. A tettesek alig néhány kivétellel mind kinyomoztattak, és ellenük a büntető eljárás megindított, a még ismeretlen tettesek ellen pedig a nyomozás folyamatban van.

Tűz 17 esetben volt. Leégett 8 lakóház, a gyulai régi vár tornyának zsindeleteteje és az alatta elhelyezett vitzartály, egy kunyhó, sertésöl, sövénykerítés, 50 kéve, nád és takarmányfélék. A tűzokozta nagyobb károk biztosítás révén megtérülnek, míg az elégett biztosítatlan anyagok értéke csekély.

6 baleset fordult elő, melyek közül egy halállal végződött. Öngyilkosság 7 volt, öngyilkossági kísérlet egy.

A mezőgazdaság állapota.

A korai őszi vetések az őszei szárazságok következtében gyöngék,

a késő őszi vetések azonban jól fejlődtek. Több helyen a gabona-futrinka pusztítása észlelhető; hernyóinak vándorlása ellen a gazdák elbarázdolással védekeznek. A gazdasági munkák ezidőszert a szántás, tavaszi vetése, fairtás és kerti munkálatok, a munkások közül nagyobb számban vasutépítési és egyéb földmunkálatoknál vannak alkalmazásban. Munkáshiány nincs, a nap-számberék egy és két korona között váltakoznak.

Itt említem meg, hogy az újjászervezett szociáldemokratapárt a múlt hónapban Gyulán, Orosházán és Ócsodón Mezői Vilmos országgyűlési képviselő részvételével népgyűléseket tartott, amelyek rendben folytak le.

Ipar és kereskedelem.

Az ipar és kereskedelem terén föllendülés nem észlelhető. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Köröstarcsa községben évenként két országos vásár tartását engedélyezte, az első vásár a folyó hó 23. és 26. napjain lesz.

Szociális szempontból megemlíteném, hogy a múlt hónap 5-én az orosházi szabóiparosok szakegylet alakítása céljából gyűléseztek. A nemzetközi szociálisták a múlt hó 22-én Gyulán és Orosházán népgyűlést tartottak, amelyeken Klein Sándor, illetőleg Klárik István népszónokok beszéltek a kis számban egybegyűlt hallgatóságunknak.

A közigazgatás állapota.

A vármegyei és községi közigazgatás menete ellen általánosságban panaszra nem volt ok.

Lehoczki Mihály tótkomlósi községi bíró ellen bejelentés nélküli népgyűlés tartása és a képviselőtestületi közgyűlésen az izgatás ismérveit magában foglaló állítólagos nyilatkozatai miatt fegyelmi eljárás rendeltetett el, az ezt elrendelő határozat most várja a jogerőre emelkedést, ezenkívül az izgatás miatt ellene a kir. ügyészségnél tett feljelentés folytán az orosházi járás főszolgabírája a közeli napokban fogatosítja a nyomozást.

Miután a bizottság az alispáni jelentést egyhangulag tudomásul vette, s még egy-két kisebbjelentőségű alispáni ügydarabot elintézt, Gryneusz György h. pénzügyigazgató előadmányai következtek. A múlt havi adóbefizetés 219,000 koronával csekélyebb volt az előző év március havának adóbefizetésénél, ami a múlt évben befizetett ex-lex hátralékokban találja meg magyarázatát.

A nyilvánosság szempontjából érdektelen pénzügyigazgatásügyi ügydarabok után Mikler Sándor kir. tanfelügyelő aktái következtek, amelyek között néhány érdekes dolog is akadt.

Igy igen élénk vita keletkezett Szabó Antal békési községi tanító felebbezése tárgyában egy iskolaszéki határozat ellen. Ez a határozat arra kötelezi a tanítókat, hogy az ismétlődő iskolában március 1-én tul is tanítsanak, (mert csak addig kötelesek tanítani), azon az alapon, hogy az előadásokat a rendes időnél egy hónappal későbbben kezdték meg.

A királyi tanfelügyelő határozati javaslata az volt, hogy a bizottság azon indokból utasítsa vissza a felebbezést, hogy a kérdésben dön-

teni nem illetékes, miután a tanító-nak törvény szerint az iskolaszéki határozat ellen külön véleményt kellett volna beadni a tanfelügyelőhöz és csak ennek döntése ellen felebbezhetett volna a bizottsághoz.

Dr. Török Gábor azt szeretné, ha a bizottság érdemileg döntene a kérdésben, hogy a fennforgó esetre precedenst alkosson.

Mikler tanfelügyelő a saját javaslata mellett érvel azzal, hogy nem szabad megengedni, hogy a tanító egy fórumot teljesen figyelmen kívül hagyjon. Különben is a felebbezésnek nincs erkölcsi alapja, mert csak azt bizonyítja, hogy a békési tanítóknak nincs elég buzgalom a hivatásuk iránt s mindent megtesznek, nehogy a szorosan vett kötelességükön felül csak egy órát is kelljen dolgozniok.

Ambrus Sándor alispánnak az irányban van aggodalma, hogy ha a bizottság most nem intézkedik érdemileg, akkor a tanító felebbezési joga egészen hiábavaló lesz, mert kiesik az időből.

Mikler tanfelügyelő szerint az idén már ez a kérdés úgy sem aktuális, a jövő évig pedig a tanítónak lesz elég ideje, hogy kikeresse rendes uton a maga vélt igazát. Különben reméli, hogy jövőre már nem is fog ez az eset fennforogni, mert a közigazgatási bizottság nem ad majd engedélyt arra, hogy az ismétlődő iskolát a rendes időnél később nyissák meg s így nem is kell tovább tanítani abban.

Veress József ajánlja, hogy a bizottság a tanfelügyelő javaslatát fogadja el, mert veszedelmes példa volna és nagymértékben érintené a tanfelügyelő tekintélyét, ha a bizottság megengedné, hogy a tanítók egy törvény szerinti fórumot egyszerűen álugorjanak s meg sem hallgatva annak döntését, egyenesen a felsőbb fórumhoz forduljanak.

A bizottság ilyen értelemben is határozott, amikor elfogadta a tanfelügyelő javaslatát.

A tanfelügyelő bemutatta ifj. Szabó Péter és 25 társa dobozmezei lakosok beadványát, amelyben azt mondják, hogy értesülvén az újságból, hogy Szojory István tanítójuk fegyelmi vizsgálata befejeztetett s már csak az ítélet van hátra, kérik, hogy ezt a vizsgálatot oly irányban egészítsék ki, hogy Szojorynak Dobozmezei érdemei is vannak s általában kérik, hogy a fegyelmi hatóság ne ítélje el. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy nem nem prejudikál a fegyelmi választmányának, hanem Szabó Péterék iratát egyszerűen csatolja a fegyelmi iratokhoz.

Böszörményi Róza gyomai magánpolgári leányiskola igazgató-tulajdonosnő azon kérését, hogy iskoláját Gyomáról Csabára helyezze át, a bizottság pártolólág terjeszti a miniszter elé.

Ezután még igen sok folyó ügyet tárgyalta le és intézett el az ülés, amely csak délután ért véget.

A gyermeknapok eredménye.

A felszámoló gyűlés.

A csabai gyermeknapok intéző bizottsága szombaton délután tartotta meg utolsó ülését, amelyen a gyermeknapok eredményét véglegesen

megállapította. Az elszámolást Zsilinszky Sándor jegyző terjesztette elő és az a következő volt:

- I. Az urnákba befolyt . 1113.33 K.
 - II. Kereskedők adománya 233.10 „
 - III. Iparosok adománya 50.50 „
 - IV. Pénzintézetek és nagyobb adakozók . 60.50 „
 - V. Az Uránia előadásából (Balla Sándor adománya) 100.63 „
- (Ehhez azonban még néhány korona járul, ami nem a színház pénztáránál, hanem közvetlenül az iskolákban váltott jegyekből folyt be).
- VI. A Fiumében tartott hangverseny 13.05 „
 - VII. Iskolák gyűjtéséből 183.02 „
 - VIII. Jótékonyági bélyegekből 11.90 „

Összesen befolyt 1765.53 K.,

amely tekintélyes összeg szép jutalma a rendezők és különösen Csaba nemes hölgyei fáradhatatlan buzgalomának s egyben dicsérete a csabai társadalom nemeslelkű jótékonyágának és áldozatkészségének.

Zsilinszky Sándor jelentése után Németh Lajos elnök tartott szép záró beszédet, amelyben megköszönte a rendező-bizottság lelkes munkásságát.

„Jóleső örömmel konstatalom — ugymond, — hogy vállalkozásunk szép eredménnyel járt, szebbel, mint amilyent remélni mertünk, és azt, hogy elért sikerünk legfőképpen Békéscsaba magyar hölgyközönsége gyönyörű munkájának és lelkes áldozatkészségének köszönhető. Fogadják mindnyájan, elsősorban pedig nemesszivű hölgyeink, akik a szent ügyet, a gyermekvédelem ügyét, meleg szeretettel és igazán megható odaadással felkarolták, mélyen érzett háláját azoknak a szerencsétlen teremtéseknek, akik azt a gyümölcsöt, amelyet a gyermeknapok fájáról szakítottunk, boldog érzések között élvezni fogják. Isten legjobb áldása legyen a jöltevőkön egyenként és összesen. Istennek áldása, aki azt a kinyilatkoztatást tette, hogy amit tesztek eggyel az én kicsinyeim közül — én velem teszitek.

Szívvel köszönöm azt a kegyes támogatást, amelyben a tisztikart kedves tennivalóiban részesíteni méltóztattak és külön köszönetet mondog a helybeli sajtónak, nevezetesen a Békésmegyei Függetlenségnek és a Békésmegyei Közlönynek, hogy jóra való, áldásos törekvésünkben a legmesszebbmenő támogatásban részesítettek“.

Miután még a bizottság megbizta Zsilinszkyt, hogy a befolyt összeget vegye át és juttassa rendeltetési helyére, a Gyermekvédő Ligához, az ülés véget ért.

Kovan Endre

férfi szabó a tavaszi idényre megérkezett hazai és angol szövetekekből készíti a legszebb szabásu

öltönyöket és felöltőket.

HIREK.

A majális.

— A főigazgató állítólagos rendelete. —

Szeretnénk egy szép, szomorú levelet írni a diákokhoz. Titkon lázító, elkésztő, sirásra kényszerítő levelet az iskolába adresszálni. Amire fázósan dobogjanak fel a gyermekszívek és fájdalmas, redős homlokkal dobják sutba a klasszikus ódákat, a latin nyelvtant, német mondattant, a vászonkötéses, vaskos természetant és a többi „tant”. Szeretném, ha a kultúra-gyár kopott-tollu madárkái, az én kis diákpaftásaim pókhálós, hónapos szobák homályos alkonyati óráin az antik hexaméterek ropogtása helyett áhitatos kézzel Amicis selyemlány beszédű „A szív” című imakönyvét lapozgatnák és könnyes pillák alól, nyitott ablakon át hallgatnák a virágtakarós, fehér pihés fák tavaszi zugását...

Én tudom, hogy így április közepén a kis fiókák már valamennyien a majálisról álmodoznak. Csöpp szívük teli van csodálatosan szép fehér rózsákkal, aranyszőke leányfejek és ösmeretlen vágyakozások suttogásával. Szeretném megírni, hogy nagy veszedelem szorítja össze nemsokára a torkukat. Mert nem lesz többé majális.

Igy szólnak a nagyváradi lapok s azt hirdetik, hogy Vass Bertalan nagyváradi kir. tankerületi főigazgató szigorú rendeletet adott ki, hogy ne legyenek többé majálisok a nagyváradi tankerületbe tartozó középiskolákban, mert nem illik az iskola programjába, nem való a nevelés feladatai közé a majális. Már állítólag készülnek a hivatalos leiratok. Szigorú szemüvegek már tán olvasgatják is őket.

Gyönyörűsége szép tavaszi emlékek bucsuztató ávéja ez a rendelet, ha valóban kiadott. Ám mi — meg kell jegyeznünk, — kétkedéssel fogadjuk nagyváradi lap-társunk e híret. É kétkedésünk abból a biztos tudatból fakad, hogy épen Vass Bertalan, a nagyváradi főigazgató, olyan igazi szerető atyja, olyan lelkes jó barátja a diákságnak, az ifjuságnak, hogy róla legkevésbé tartjuk hihetőnek e szomorú rendelet kiadását. Hisszük, hogy a nagyváradi főigazgató hamarosan rá fog cáfolni e hírre, mely minden valószínűség szerint valami félreértésből származik. Ha történt is valahol a középiskolákra vonatkozólag valami eféle rendelkezés, nem hihetjük, hogy az épen Nagyváradon és Vass Bertalan által történt volna, aki csak a minapi ittlétekor is, amikor a csabai gimnáziumot vizsgálta meg, oly igazán nagyműveltségű, széles látókörű s az ifjuságot annyira szerető tanférfiúnak bizonyult.

Különbön megjegyezzük, hogy e főigazgatói rendelkezés, még ha megtörtént volna is, a hitefekezeti főgimnáziumokra, — amilyen a mienk is, — nem vonatkozhatik.

— A nagyhét. A feltámadás nagy ünnepének, husvétnek hetében Békéscsabán az istentiszteletek sorrendje a következő lesz:

A *róm. kath. templomban* nagycsütörtökön és nagypénteken nyolc órakor kezdődik az istentisztelet. Nagyszombaton hétkor kezdődik a tűz- és vízszentelés, utána a szentmise. Husvét vasárnap és husvét hétfőn tizkor van a nagymise. Első nap magyar szentbeszéd; tartja Nemeskey Andor; másnap tót szentbeszéd; tartja Hazay Gyula. A fel-

támadási körmenet szombaton este 6 órakor lesz. Nagyszerda, csütörtök és pénteken délután három órakor énekeltenek Jeremiás siralmait.

Az *ág. h. ev. istentiszteletek* során csütörtökön a nagytemplomban konfirmáció lesz. Nagypénteken a kistemplomban magyar nyelven Csepreghy György esperes, a nagytemplomban tót nyelven Koren Pál prédikál. Husvét első napján, vasárnap a magyar nyelvű istentiszteletet ismét Csepreghy György tartja, míg a nagytemplomban Szederényi Zs. Lajos tótul prédikál. Ugyane napon délután Szekej András tart hitzőnokatot. Husvét hétfőjén a kistemplomban magyar és tótnyelvű urvacsoaszítás lesz, amelyet Koren Pál szolgált ki. A nagytemplomban Zathureczky segédlelkész tót nyelven prédikál. Ugyancsak hétfőn délelőtt Csepreghy György magyar istentiszteletet tart Gyulán, ahol ez alkalommal kezdik el az ág. ev. istentiszteleteket, hétfőn délután pedig Csepreghy György Jaminában prédikál magyarul. Itt az előző ünnepken természetesen Linder lelkész tartja az isteni tiszteleteket.

— *Eljegyzések.* Örömmel adunk hírt e sorokban a békéscsabai társadalom egyik kiválóan rokonszenves és közkedvelt tagjának eljegyzéséről. Dr. Remenár Elek, a csabai közkórház nagy tudású igazgatója, a ki már rövid ittléte óta is nemcsak jeles orvosi működésével, de társadalmi szereplésével s egyéni kiválóságával is általános tiszteletet és rokonszenvet keltett, a napokban eljegyezte Reicher Károly Arad szabad királyi város főügyésze és neje szül. Laczay Ilona bájos leányát, Reicher Mártát.

Haerter Ádám zalaegerszegi főgimnáziumi tanár, vármegyénk társadalmának volt rokonszenves tagja, eljegyezte Jeszenszky Károly mezőberényi ev. lelkésznek, közéletünk hazafias és lelkes munkásának bájos leányát, Erzsikét.

— *A Nőegylet felolvasó délutánja.* Tegnapelőtt, vasárnap rendezte a csabai Nőegylet második jótékony célú böjti felolvasó délutánját és pedig az elsőhöz hasonló kiváló erkölcsi és anyagi sikerrel. Ismét díszes és hatalmas közönség töltötte meg a városháza nagytermét, amelyben sűrűn hangzott fel a közönség kitérő tetszésnyilvánítása. A változatos és egytől-egyig nívós műsorszámok meg is érdemelték a közönség lelkes elismerését. Székely Béla olvasott fel elsőnek „Böjti prédikáció” címmel egy igen szellemes és kedves csevegést az asszonyokról. Majd Kolpaszky Etel mondott el igen nagy hatással egy monológot, amelyet Kovács Margitnak már a múlt alkalommal is kiválóan méltányolt művészi éneke követett. Ezt Szemere Viola kísérte igen finoman zongorán. Nagyon kedves volt az a dialóg is, amelyet Szulimán Erzsike és Bauer Felice adtak elő meglepő ügyesen. Végül nagy hatást ért el az utolsó szám is, Grünhut Ilonka szép zongorajátéka. A harmadik és utolsó felolvasó délután husvét hétfőjén lesz; ennek részletes műsorát sávarnapra számunkban adjuk.

— *A vidéki pénzügyi tisztviselők* pünkösdre Debrecenben országos kongresszusra gyűlnek egybe, amelyen az őket illető szociális kérdéseket, nyugdíjügyeket, szolgálati pragmatikát stb. fogják megvitatni. A kongresszuson Csabáról is többen fognak részt venni.

— *A vármegyei aljegyzők mozgalma.* A vármegyei aljegyzők

érdekében Krassó-Szörényvármegye aljegyzői kara átíratott intézett a társ-törvényhatóságokhoz s így Békésvármegyéhez is, amelyben kérdőívekben kéri, hogy írják meg, hány aljegyző van az illető vármegyében, milyen azoknak a javadalmazása és mióta vannak a szolgálatban. Ezeket az adatokat azután a segesvári gyűlésen betérjesztik.

— *A nagyhét szenzációja* az a páratlanul nagyszabású mozgófénykép, melyet a csabai Uránia-színház ma este mutatott be először és amely Jézus életét, szenvedéseit és halálát mutatja be. Az Uránia-színház igazgatósága nagy áldozatok árán szerezte be husvét hetére ezt a képet. A rendkívül érdekességű előadás iránt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy ma *közkívánatra* megismétlik két előadásban, délután 6-kor *ifjúsági előadás*, este 8 és fél órakor *nagy ünnepi előadás*. A közönség jól teszi, ha elővetelben (Tevan Adolf könyvkereskedésben) jó előre beszerzi a jegyeket.

— *Valóságos látványosság-számba* megy Békés Gy. helybeli fényképésznek a Fiume-szálló épületén levő most felújított fényképkirakata, amelynek pompás sépia-képei, fényképkülönlegességet igazán megragadják úgy a laikus közönséget, mint a hozzáértő szakembereket. A művészi kidolgozásu fényképekben naphosszat gyönyörködnek a járókelők.

Tótkomlói állapotok.

Nyilatkozik a bíró.

Van-e pánszlávizmus?

Két ízben is közöltünk már cikket azokról az érdekes kavarodásokról, amelyek a múlt hónapban Lehoczky Mihály tótkomlói bíró körül keletkeztek. Mai számunkban is a köz-igazgatási bizottsági ülésről irt referátánkban közöljük az alispáni jelentés azon részén, amely elmondja, hogy Lehoczky ellen fegyelmi vizsgálat indult meg, ugyszintén az ügyészség is perbefogta őt izgatás miatt. Most vasárnap a tótkomlói népgyűlésre kiküldött tudósítónknak alkalmá nyílt a hirhedtté vált Lehoczky Mihálylyal hosszabb beszélgetést folytatni s ennek során a bíró természetesen bőven nyilatkozott úgy az ellene emelt vádakra, mint általában a tótkomlói viszonyokra vonatkozólag.

Lehoczky, aki Tótkomlóson különösen az egyszerűbb nép körében rendkívül népszerűségnek örvend, elmondotta, hogy az a vád, mintha ő az állam, vagy a törvény, vagy a hatóságok ellen izgatott volna, teljesen alaptalan, aminthogy minden alapot nélkülöz a Tótkomlós ellen minduntalan felmerülő pánszlávizmus vádjá is.

Ami a március 15-én délután megtartott népgyűlést illeti, amely miatt ellene azon az alapon, hogy ő hatósági engedély nélkül tartotta azt meg, arra nézve kijelenti, hogy jóhiszeműleg járt el, mivel ő nem akart nyilvános népgyűlést tartani. A templom előtt közölte a néppel, hogy délután a Komló-szálló nagytermében értekezletet tart a vezetése alatt álló pártnak, valamelyik szociálista pártba való belépése tárgyában. Arról, hogy ezen az értekezleten aztán 2—300 ember jelent meg, ő nem tehet; ő azt hitte, hogy ilyen zárt helyen való megbeszéléshez nem szükséges hatósági engedély.

Azon súlyosabb vádat, amely szerint a március 12-iki képviselőtes-

tületi közgyűlésen a törvények ellen izgatott volna, a bíró teljesen valótlannak mondja. Amidőn a törvényhatóságnak azon határozatát kihirdette, hogy a segéd- és kezelő-személyzetnek a község 100—100 korona fizetésjavítást kell adni, javasolta ugyan, hogy e határozatot felebbezzék meg, de azt is megmondta, hogy ha azt a minisztérium is helyben hagyja, akkor végre kell hajtani. Mikor azonban sokan azt mondták, hogy a fizetésjavítást még akkor sem szabad megadni, ha azt a miniszter is elrendeli, mert a törvény ellen nem lehet tenni, ezen nem lehet már akkor segíteni. Hanem legfeljebb, ha az indokolatlan megterhelésekkel a népet anyagi romlásba taszítják, akkor aztán az lehet a miniszternek mondanivalója, amit különben minden igaz szocialista mond, hogy adjon vagy *kenyeret, vagy ágyut*.

E kijelentés után nyomban ki-mondta a határozatot, amelyet a képviselőtestület többsége óhajtott s ezzel a további vitának végét vetette.

Nem igaz, hogy azt mondta volna, hogy a törvények égetni valók, vagy hogy ő fenyegetődzött volna az ágyuokkal.

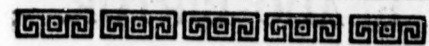
Végül arról a vádról szólt a bíró, amelyet a B. K. című helyi lap-társunk legutóbbi száma felvetett s amely pánszlávizmust olvas ki a képviselőtestület azon cselekedetéből, hogy a községi két nyelvű publikáció sorrendjét megváltoztatta s mig azelőtt előbb magyarul mondták el a hirdetések, addig most a magyar hirdetés marad utóljára.

Lehoczky kijelentette, hogy pánszlávizmusról Tótkomlóson beszélni nem lehet, mert mindnyájan szeretik a magyar hazát s annak hú fiait. Ez az intézkedés tisztán gyakorlati célból történt. A dolog úgy áll, hogy különösen télen rendkívül terhes a templomban már amúgy is agyonfázott népek 1/2—1 óra hosszat állani és hallgatni a publikációt. Már pedig, ha a magyarnyelvű kihirdetés van előbb, akkor igen soknak kell végig hallgatni mindkét kihirdetést, mert magyarul hibátlanul so-kan nem értik meg, esetleg félre értik a hirdetést, mig tótul mindegyik tud. Ezért ő, Lehoczky tette azt a javaslatot, hogy változtassák meg a publikáció rendjét, még pedig úgy, hogy *egyszerre két helyen* hirdessenek, és pedig az egyik helyen magyarul, a másikon tótul. Így mindenki azt hallgatja, amelyiket jobban érti s mindenkinek csak egy kihirdetést kell végighallgatnia. Ezt a javaslatot azonban nem fogadták el azért, mert azt vélték, hogy esetleg ebből még inkább vádat kovácsolnak majd a pánszlávizmusra nézve; hanem ehelyett megváltoztatták a sorrendet, hogy ne kelljen a nagy többségnek végig várnia a két nyelvű kihirdetést.

Hogy Lehoczky Mihálynak az egyes vádakra nézve tett nyilatkozata megfelele-e a tényeknek s hogy mennyiben volt szavaiban és tetteiben törvényellenesség vagy törvénytársítás, azt a hivatalos vizsgálat mihamar tárgyilagosan napfényre fogja hozni. Addig felfüggesztjük ítéletünket s óhajtuk, hogy ennek a vizsgálatnak az eredménye ne feleljen meg azon igazán szomorú híreknek, amelyek Tótkomlósról Lehoczkyknak immár hirhedtté vált nevével kapcsolatban forgalomba kerültek az utóbbi időkben.

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: Teleký Sándor Dr. Ursziny János

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.

**Kerestetik
irodahelyiségnek**

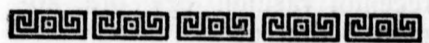
alkalmas

≡ külön bejárata ≡

egy szoba

melyet azonnal is el lehetne foglalni.

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Hinterseer-féle bőrkezyfűk nagy raktára.

Friedmann és Társa uridivat-üzlete, Békéscsaba.

Husvéti locsolásra igen finom parfümök.

ÉRTESETÉS!

Angol és francia zseb-
kendő különlegességek.

Gyermek-cipők nagyon olcsó árban.

Van szerencsénk a tisztelt vásárló közönséggel tudatni, hogy

A TAVASZI UJDONSÁGOK:

kalap, cipő, nyakkendő és fehérenemű-különlegességekből megérkeztek és azokat a legolcsóbb áron árusítjuk. A legkülönbözőbb sportsapkákból rendkívül nagy választék.

Férfi cipők kitűnő minőségben.

Sétabotok és esőernyők nagy választékban.

Gummi sarkok! — Övszerek!

Valódi angol és hazai gyártmányu kalapok.

Tisztelettel: **Friedmann és Társa uridivat-kereskedők Békéscsaba, Vasut-utca.**

Utazó és kézikosarak és bőröndök.

Fényképkülönlegességek
Nagyítások ■■■ **Festmények**

művészi kidolgozásban

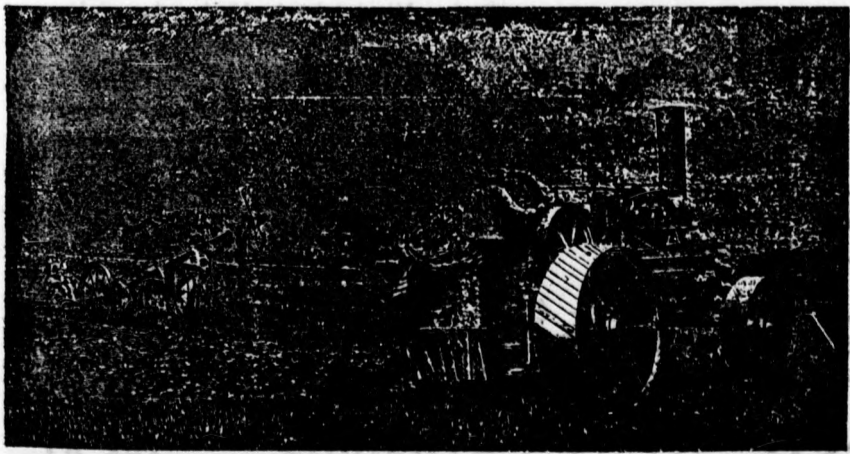
BÉKÉS GY.

Ő Fensége József főherceg udvari fényképészénél

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

Szegfű Rudolf gazdasági gépraktára
Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkitűnőbb gyártmányu **mezőgazdasági gépeket.**

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyáranak békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb árban elvállalja saját gőzekével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

INGYEN SZERELEM

fel minden vevőmnek óráját költözködés alkalmával, vagy ha órát vásárol, bámulatos olcsó árban. Közlekedő husvét alkalmával az összes raktáron levő árukat mélyen leszállított áron kiárusítom. Versenyárak:

Nikkel Roskopf-óra 4 korona.
Nikkel Roskopf-óra 5 korona.
Ébresztő órák 3 koronától kezdve.
Ézüst órák 10 koronától felfelé.

Ajánlom továbbá

arany és ezüst, ékszer és chinaezüstáru raktáramat.

Óra- és ékszerjavításokat a legjutányosabb árban készítik 5 évi jótállás mellett.

Gramofonok és hanglemezek nagy választékban. Lemezvételnél még nem létezett feltételek. 2 darab lemez vételnél egy 3-ikat teljesen ingyen kicserélek.

Gramofonok és bármely zenélő műjavításokat elvállalok és legrövidebb idő alatt készítek. — Gramofon alkatrészek és tük állandóan raktáron.

Vidéki megbízásokat postafordultával eszközölök.

Szíves megbízásokat kér tisztelettel

Gellért Béla ut. Vasút-u., sírkőraktárral szemben.

REIN JENŐ festék- és kefe-üzlete
BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Molnár-ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint kizárólagos

festék-, ecset- és kefeáru-üzletemet

ismét megnyitottam és raktárom tulhalmozottsága miatt igen jutányosan árusítok mindenféle festék- és kefe-árukat. Kiválóan ajánlom saját készítményű olajfestékeimet. Mindennemű szobapadló lackjaimat, borostyánlak, linoleum, a világhírű „Medve”-jegyű padlólack egyedüli lerakata, angol és belföldi kocsimázak, mindennemű és színű száraz és por-festékek, homlokzat-festékek, ruhakelme festékek, művész-olaj és aquarell vízfesték, festő-vásznak, minden a festék szakmába és iparosok részére szükséges anyag-árak a legjobb minőségben a legjutányosabb árban.

≡ Amerikai petroleum és denaturált szesz jutányos árban. ≡

Tisztelettel: **REIN JENŐ.**

Ugyanitt teljes fűszerüzlet-berendezés, valamint egy minden szobában felállítható és összerakható gőzfürdő igen jutányosan eladó.

Első osztályu gyökeres
SZŐLŐOLTVÁNYOK
a legfinomabb csemegeszőlő
fajokból
kapható üz. Ursziny Jánosnál
Békéscsabán 903. házszám alatt.

**Akar
JÓ KÁVÉT
inni?**

Akkor csak

Patay Mihály csemege-
üzletében
vásároljon

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes férfruhás (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
olegondó, csak	1 szelvény	15 korona
	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turisztalódent, selyemkangarni stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Eladó birtok

Liker Jánosné, Zahorán
Mária tulajdonát képező és
pedig a csabai határban,
furisi határrészben fekvő
35 kis hold föld
és a békési határban
• Kondoros mellett levő •
144 kis hold föld
egészben vagy apróbb
parcellákban **ELADÓ**

Értekezhetni dr. Ursziny János
ügyvédi irodájában Békéscsabán
vagy birtokosnővel Békéscsabán
• • 2102. házszám alatt. • •

Hölgyeim!
Tavaszi és nyári nagyvásár!

Tisztelettel tudatjuk, hogy az összes

TAVASZI ÉS NYÁRI DIVATUJDONSÁGAINK

áruházunk részére megérkeztek.
A közelgő husvétra ajánljuk

szövet, delain, angol zephir, batiszt és mosókelmékben

dusan felszerelt raktárunkat.

Kész fehérneműek a legfinomabb kivitelben. — Selyem, lüster, cloth, jouponok

mesés nagy választékban. A leg-
szebb és a legjobb gyártmányu

szőnyegek, függönyök, vásznak, chifonok.

Kiváló tisztelettel

Löwy Jakab L. és Társa

Békéscsabán.

TAVASZI, HUSVÉTI NAGY VÁSÁR!

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és vidéke nagyérdemű
közönségét, hogy

április hó 5-étől 18-áig terjedő idő alatt

raktárom tulhalmozottsága miatt

≡ **NAGY TAVASZI** ≡

HUSVÉTI VÁSÁRT

rendezek s **feltűnő olcsó áron**
ez idő alatt

árusítom az összes férfi-, női-
és gyermekcipők, női és férfi
nyakkendők, női- és férfi
gallérok, kézelők, ingek,
divatos kalapok, keztyűk,

fűzők, női bluzok, harisnyák, napernyők, kézi- és
utazó táskák, bőröndök, gyermekkocsik s e helyen
fel nem sorolt összes árukat.

Feltűnő olcsó árak!

Kérem a nagyérdemű közön-
séget raktárom megtekintésére.

BLAU BÉLA divatárú - kereskedő
Békéscsaba, Kossuth-
szoborral szemben.

ELADÓ BIRTOK.

Érsemjén község határában
Szunyogh Zsigmond örökösei-
nek tulajdonát képező

1800 kat. hold föld
felerészben, vagy apróbb par-
cellákban **eladó.**

A birtokból 1150 kis hold a
legkifutóbb fekete homok, 900
kis hold szántónak és legelőnek
egyformán használható könnyebb
homok, 200 kis hold kifutó
kaszáló és rét és 200 hold fiatal,
vadtenyésztés céljából létesített
ákácos erdő.

Az ingatlan az érmihályfalvi,
érsemjéni, nyirábrányi és baran-
tói vasuti állomásoktól 2—3
kilométer távolságra van, Deb-
recenről vasuton egy óra, kö-
uton 3 órai ut.

Fizetési feltételek a lehető
legkedvezőbbek.

Felvilágosítást nyújt: dr.
Ursziny János ügyvéd Békés-
csabán (telefon-szám 38), a
községi főjegyző Érsemjénben
és Szegfű Rudolf ur Érmihály-
falván (Nemzeti szálloda).

≡ **Kovácsgépezés** ≡
műhely berendezés
≡ **eladó.** ≡

Bővebbet Szamek Samu,
Békéscsaba, Régi patikautca

**Igazán szemrehányást kell tennem
magának, gyermekem!**

Egy művésznőnek csak vigyázni kell
a hangjára és ápolni azt, mert egy
komoly meghűlés veszedelmes lehet
ugy a hangjának, mint egész pályájá-
nak. Fáy igazi Sodeni ásványpastillái
oly kényelmes szer a torok, gége és
az összes légzőszervek számára, hogy
hogy azonnal be kell szereznie azokat.
Ha egyszer megpróbálta, mindig hasz-
nálni fogja a Fáy igazi Sodeni ásvány-
pastilláit és jól jár majd velük. Doboza
1-25 korona és kapható minden gyógy-
szertárban, drogériában és ásványviz-
kereskedésben. Utánzatot ne fogad-
jon el.

**Vezérképviselőség Ausztria-
Magyarország részére:**

Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

**I-ső rendü uradalmi
hizlalt szopós**

báránnyhús

eleje . . . 60 kr.

hátulja . . . 64 kr.

kilónkint.

Naponta kapható

Weisz Mihály
húscsarnokában Békéscsabán.